

Istungidokument

B9-0042/2019

16.9.2019

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B9-0051/2019 alusel

vastavalt kodukorra artikli 136 lõikele 5

taimede ja olemuselt bioloogiliste meetodite patentsuse kohta
(2019/2800(RSP))

**Martin Buschmann, Sandra Pereira, Nikolaj Villumsen,
Konstantinos Arvanitis, Anja Hazekamp, Manuel Bompard,
Pernando Barrena Arza, Anne-Sophie Pelletier, Leila Chaibi,
Mick Wallace, Manon Aubry, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou**
fraktsiooni GUE/NGL nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon taimede ja olemuselt bioloogiliste meetodite patentsuse kohta (2019/2800(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 5. oktoobri 1973. aasta Euroopa patendikonventsiooni, eelkõige selle artikli 53 punkti b,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 1998. aasta direktiivi 98/44/EÜ biotehnoloogialeutiste õiguskaitse kohta¹, eriti selle artiklit 4, mille kohaselt ei kaitsta patendiga olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud tooteid,
- võttes arvesse direktiivi 98/44/EÜ artikli 2 lõiget 2 ja põhjendust 33, milles sedastatakse, et taimede või loomade aretamise meetod on olemuselt bioloogiline, kui see põhineb täielikult looduslikel nähtustel, nagu ristamisel või valikul,
- võttes arvesse oma 10. mai 2012. aasta resolutsiooni olemuselt bioloogiliste meetodite patenteerimise kohta²,
- võttes arvesse oma 17. detsembri 2015. aasta resolutsiooni patentide ja sordiaretajate õiguste kohta³,
- võttes arvesse Euroopa Patendiameti (EPO) suure apellatsioonikoja 25. märtsi 2015. aasta otsust juhtumite G2/12 (tomatid) ja G2/13 (spargelkapsas) kohta,
- võttes arvesse komisjoni 8. novembri 2016. aasta teatist C/2016/6997, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/44/EÜ (biotehnoloogialeutiste õiguskaitse kohta) teatavaid artikleid,
- võttes arvesse Euroopa Patendiorganisatsiooni (EPOrg) haldusnõukogu 29. juuni 2017. aasta otsust, millega muudeti Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegleid 27 ja 28 (CA/D 6/17),
- võttes arvesse EPO tehnilise apellatsioonikoja 5. detsembri 2018. aasta otsust juhtumi T 1063/18 kohta,
- võttes arvesse komisjonile esitatud suuliselt vastatavat küsimust taimede ja olemuselt bioloogiliste meetodite patentsuse kohta (O-000026/2019 – B9-0051/2019),
- võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,

A. arvestades, et juurdepääs taimetunnustega bioloogilisele taimsele materjalile on

¹ EÜT L 213, 30.7.1998, lk 13.

² ELT C 261E, 10.9.2013, lk 31.

³ ELT C 399, 24.11.2017, lk 188.

tingimata vajalik uute sortide aretamiseks, et tagada ülemaailmne toiduga kindlustatus, võidelda kliimamuutustega ja vältida monopole töu- ja sordiaretussektoris, pakkudes seega põllumajandustootjatele rohkem võimalusi;

- B. arvestades, et sordiaretus on meetod, mida põllumajandustootjad ja põllumajanduskogukonnad on praktiseerinud juba põllumajanduse algusaegadest peale, ning arvestades, et taime- ja loomaliigid on lisaks aretusmeetoditele tähtsad geneetilise mitmekesisuse jaoks;
- C. arvestades, et taimede sordiaretus nende looduslikus keskkonnas on eriti vajalik, et toime tulla mõjuga, mida kliimamuutused avaldavad ilmastikule ja hügromeetriaale, ning lisaks sellele uute kahjurite ja epideemiliste taimehaiguste levikuga; arvestades, et see eeldab põllumajandustootjate ja sordiaretajate avatud juurdepääsu aretusmaterjalile;
- D. arvestades, et direktiivi 98/44/EÜ artiklis 4 ning Euroopa patendikonventsiooni artikli 53 punktis b sätestatakse, et taimesorte ja loomaliike ning olemuselt bioloogilisi taimede või loomade aretamise meetodeid patendiga ei kaitsta;
- E. arvestades, et 2015. aasta märtsis otsustas EPO suur apellatsioonikoda juhtumite G2/12 (tomatid) ja G2/13 (spargelkapsas) puhul, et neid bioloogilisi tooteid saab patenteerida ja see ei ole vastuolus Euroopa patendikonventsiooni artikli 53 punktiga b, milles ei lubata anda patente „olemuselt bioloogilistele“ meetoditele;
- F. arvestades, et 2016. aasta novembris võttis komisjon vastu teatise, mis käsitleb direktiivi 98/44/EÜ teatavaid artikleid seoses olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud taimede ja loomade patentsusega, ning on seisukohal, et ELi seadusandja tahet järgides ei saa neid taimed ja loomi direktiivi kohaselt patenteerida;
- G. arvestades, et 2017. aasta juunis otsustas Euroopa Patendiameti haldusnõukogu, et enam ei lubata patendiga kaitsta taimi ja loomi, mis on saadud avapäraste aretusmeetodite teel või toodetud ilma geenitehnikat kasutamata;
- H. arvestades, et 2018. aasta detsembris teatas Euroopa Patendiameti tehniline apellatsioonikoda, et üks tema viimaseid sätteid, mille kohaselt on keelatud patendiga kaitsta taimi või loomi, mis on saadud ainult olemuselt bioloogiliste meetodite abil, on vastuolus Euroopa patendikonventsioonis sätestatud artiklitega;
- I. arvestades, et EPO on sageli eiranud ja õõnestanud Euroopa patendikonventsioonis ja direktiivis 98/44/EÜ sätestatud keelde;
- J. arvestades, et ELis on viimasel aastatel esitatud ühe rohkem patenditaotlusi taimede ja loomade jaoks, mille seas suureneb järjepidevalt tavapäraste aretusmeetodite (ja mitte geenitehnika) teel saadud taimedele küsitud patentide arv; arvestades, et siiani on esitatud üle 600 taotluse ja antud umbes 220 patenti;
- K. arvestades, et EPO tehnilise apellatsioonikoja otsus on loonud võimaluse sellise olukorra tekkimiseks, mis on kasulik suurtele hargmaistele ettevõtjatele, näiteks Bayer-Monsanto, Syngenta ja BASF, kes püüavad monopoliseerida seemneid ja taimi ning võtavad seepärast patendiõiguste abil enda kontrolli alla toidutootmise põhiressursid;

- L. arvestades, et on kiiresti vaja, et EPO, kes seisab silmitsi õiguslikult ebaselge olukorraga, täpsustaks oma eeskirjade kohaldamisala ja tõlgendust; arvestades, et taimesortide ja loomaliikide patenteerimise keeld tuleb säilitada;
1. väljendab muret asjaolu pärast, et Euroopa Patendiameti tehnilise apellatsioonikoja hiljutine otsus juhtumi G3/19 kohta võib põhjustada EPO poolt suurema arvu patentide andmise kui uutel sortidel on olemas looduslikud taimetunnused või uutele sortidele on taimetunnused lisatud selliste olemuselt bioloogiliste meetodite abil nagu ristamine ja valik;
 2. rõhutab, et EPO tehnilise apellatsioonikoja 2018. aasta detsembri otsus juhtumi G3/19 kohta on vastuolus Euroopa Patendiorganisatsiooni haldusnõukogu 2017. aasta juuni varasema otsusega, milles sätestatakse, et enam ei saa patendiga kaitsta taimi või loomi, mis on saadud ainult olemuselt bioloogiliste meetodite abil;
 3. kutsub EPO-t üles järgima Euroopa patendikonventsiooni, mis on Euroopa patendiõiguse alus ning välistab taimede ja loomade patentsuse;
 4. väljendab tugevat vastuseisu eluprotsesside, sealhulgas taimede ja loomade patenteerimisele; rõhutab, et patendid, mida EPO annab taimedele ja loomadele ning olemuselt bioloogilistele meetoditele, edendavad turu kontsentratsiooni, aitavad kaasa ebaõiglase monopoliõiguste edendamisele ning lõppkokkuvõttes ohustavad ökosüsteemide bioloogilist mitmekesisust ning toidutootmise süsteemide suutlikkust kohaneda kliimamuutuste põhjustatud väljakutsetega;
 5. kritiseerib tugevalt EPO sisemist otsustusprotsessi ja menetlusi, mida ei viida läbi demokraatliku ja poliitilise kontrolli all, sest puuduvad sõltumatud kontrollid ja ruum üldsuse osalemiseks;
 6. rõhutab, et EPO eeskirjad, milles käsitletakse olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud tooteid, põhinevad suures ulatuses tavapärasel tehnilistel tunnustel ja kujutavad endast patendiõiguse rikkumist, kui neid kasutatakse omastamise vahendina, et muuta igapäevase toidu tootmiseks vajalikud põllumajandusressursid üksikute suurettevõtete intellektuaalomandiks, seades seeläbi ohtu üleilmse toiduga kindlustatuse ja piirkondliku sõltumatuse toiduainetega varustamisel;
 7. nõuab tungivalt, et EPO täpsustaks oma vastavaid eeskirju, sest praegu ootab otsust suur arv taotlusi seoses toodetega, mis saadakse olemuselt bioloogiliste meetodite teel; rõhutab, et patentide andmine olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud toodetele õhnestab täielikult Euroopa patendiõiguses kehtestatud keelde;
 8. kutsub EPO suurt apellatsioonikoda üles andma positiivset vastust kahele küsimusele seaduse tõlgendamise kohta, mille Euroopa Patendiameti president esitas Euroopa Patendiameti suurele apellatsioonikojale (Euroopa patendikonventsiooni artikli 112 lõike 1 punkt b);
 9. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et EL tagab kindlustatud juurdepääsu sordi- ja tõuaretuse jaoks olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud materjalile ja selle kasutamise, et vajaduse korral mitte sekkuda tavasse tagada ulatuslik nn aretajate erand ning põllumajandustootjate õigused;

10. kutsub komisjoni üles esitama EPO suurele apellatsioonikojale kirjaliku seisukoha juhtumi G3/19 kohta, mis käsitleb olemuselt bioloogiliste meetodite teel saadud taimedele patentide andmist, et tagada, et looduslike meetodite teel saadud tooted ei ole patentsed, võttes aluseks oma järeldused, mis on esitatud teatistes, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 1998. aasta direktiivi 98/44/EÜ (biotehnoloogialeiutiste õiguskaitsse kohta) teatavaid artikleid⁴;
11. kutsub EPO liikmesriike ja kõiki Euroopa patendikonventsiooni osalisriike üles võtma otsustavaid meetmeid, et lõpetada edasine patentide andmine taimedele ja loomadele ning jõustada kehtivaid keelde;
12. palub komisjonil jätkata olemuselt bioloogiliste meetodite patentsuse välistamise teemat patendiõiguse ühtlustamise mitmepoolsetes aruteludes;
13. palub komisjonil anda aru patendiõiguse arengu ja tähenduse kohta biotehnoloogia ja geenitehnika valdkonnas, nagu on sätestatud direktiivi 98/44/EÜ artikli 16 punktis c ja on nõudnud parlament oma 10. mai 2012. aasta resolutsioonis olemuselt bioloogiliste meetodite patenteerimise kohta⁵;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele ning Euroopa Patendiametile.

⁴ ELT C 411/03, 8.11.2016, lk 3.

⁵ ELT C 261E, 10.9.2013, lk 31.